

[Ømann.]

en generel adgang til modregning, og det dækker over den realitet, at nogle steder er der sædvanen for modregning, andre steder modregner man slet ikke. Lovforslaget tvinger faktisk til modregning i et videre omfang og i et hidtil uset omfang. De ikke-modregnede løntillæg kan ikke indgå i kalkulationerne.

Her var regeringen aldeles kompromisløs under forhandlingerne, og det har vel sin historiske forklaring. Her har vi den sidste rest af regeringens indkomstpoltiske oplæg, dette punkt, hvor man kan komme og sige, at man bekæmper lønglidning. Jeg tror, at man kan sige om dette punkt som om de øvrige, at det er begrænset, hvad denne lov kan udrette såvel på lønglidningsfeltet som på pris- og avanceglidningsfeltet. Men det, der i alle tilfælde står tilbage, er regeringens gode vilje til at lægge et pres på de normalleddes område.

Lad mig forlade disse kalkulationsregler, der gælder for alle, og omtale § 6, der til gengæld kun gælder for en begrænset kategori, nemlig tjeneste- og serviceydelse, det område, hvor man erfaringsmæssigt har de største og mest ubegrundede prisstigninger. Her giver man principielt fri. Her giver man, hvad man ikke kunne unde den betrængte detailhandel, fuldstændig frihed, men med en adgang for monopoltilsynet til, hvis det magter det, hvis det har mandskab til det, at gribe ind. Det henstår aldeles uafklaret, med hvilken energi og effekt disse indgreb vil finde sted. Vi har altså her en lovgivning, som i relation til de reale forhold er helt akavet. Hvor der er behov for indsende, giver man fri, og hvor der er prisstagnation, konkurrence og nedadgående omsætning, ja, dér lægger man håndjernene på.

Det samme hovedresultat vil loven fremkalde, hvad angår aflønningen af egen arbejdsindsats. Her nåede man ikke frem til nogen formel, og der kan altså ikke indregnes nogen prisregulering på grundlag af stigning i egen arbejdsindsats. Denne diskussion vakte noget til live inden for venstre. Man måtte have en særordning, og det hører jo med til dagens orden i regeringens liv, at Danmarks liberale parti skal have en særforplejning. Det fik man også her. Selv om man på forhånd havde besluttet — det fremgik af det notat, som kom for godt en

måneds tid siden om den kommende prislovgivning; man havde endda offentligt gjort meget ud af denne beslutning — at landbrugets priser i henhold til hjemmemarkedsordningerne skulle ligestilles med industriens og handelens kalkulationsregler, så er VKR-partierne nu ifølge betænkningen fuldt enige om at „præcisere“, at sådan skulle det alligevel ikke være, for priserne skulle beregnes ud fra et omkostningsniveau, hvor der var 1 ejer og 2 medhjælpere. Det er det, man kalder et dobbeltbegreb. Landbruget vil beholde effektivitetsgevinsten og samtidig beholde indregningen af 2 fremmede arbejdere.

Det har under udvalgsbehandlingen været handelsministeren meget magtpåliggende at forsikre os om, at det, han sagde ved førstebehandlingen om afskaffelse af monopollovens § 24, var rigtigt. Han sagde, at det var noget, man ikke måtte overeksponere, dette punkt. Det er ikke lykkedes ham at overbevise mig. Jeg tror, det er væsentligt at fremhæve, at regeringspartierne ikke bare formelt som antyd det her ved de tidligere indlæg, men reelt har svækket vor monopollovgivning ved at afskaffe de forudgående godkendelser af prisforhøjelser i de foretagender, der har prisaftaler. Jeg kan forstå, at monopoltilsynet får mindre tid til at beskæftige sig med monopolerne, når man nu skal have opmærksomheden stærkere henvendt på kioskere og tobakshandlere, men jeg kan ikke sympatisere med tendensen. Jeg håber for regeringen, at erhvervslivet kan indse det vise heri.

Der er en del ændringsforslag, som er tiltrådt af udvalget som helhed. Det er nogle, som handelsministeren er fremkommet med for ligesom at afværge de mest gnubbede ord fra erhvervslivets side, nogle af dem indeholder redaktionelle forbedringer, og dem kan vi naturligvis tilslutte os.

Jeg kan ligeledes anbefale de af socialdemokraterne under nr. 1, 3 og 9 stillede ændringsforslag, der berører de forhold, jeg har omtalt vedrørende kommuner, vedrørende indregning af overenskomstmæssige stigninger og vedrørende monopollovgivningen.

Jeg anbefaler at stemme imod flertalsforslaget under nr. 2 vedrørende kommunernes stilling efter 1. september 1971. Et forsøg på en forbedring af denne håbløse bestemmelse vil efter min opfattelse være omsonst.